

Prima poveste a iernii

Aer primăvărat

Scenariul Danielei Bassotti comunică panica maturilor la ivirea primilor fulgi, inocenți, ai iernii. În ciuda narațiunii ofticos-melo-poetice, spectacolul lui Tudor Chirilă produce o explozie de umor, nonconformism, sensibilitate modernă, cinică și delirantă, transformând povestea într-o feerie kitsch. Tocmai asocierea acestor două formule face atmosfera vie, iar scopul spectacolului, și anume acela de a se adresa tinerilor, cred că e împlinit. Un vânt de *underground*, de artă alternativă, de limbaj teatral de graniță (momentele de text sunt ritmate cu momente de pantomimă realizate de actorii Teatrului de Păpuși "Ariel"; la rândul lor comentate muzical *live* de Ada Milea), transformă spectacolul într-o improvizație energică.

Cristina Holtzli conferă personajului principal, elevul căruia i se arată miracolul fulgului, o candoare specială, tristă și fragilă,

duios-tembelă, însoțită de ticuri discrete și drăgălașe. Imaginea acestui personaj îi proiectează pe ceilalți, maturii, într-o lumină care-i descoperă absurzi, grotești, zgomotoși, violenți în debilitatea lor aproape cronică.

Un mozaic de întruchipări compune un panoptic al lumii adulte, pragmatice și totodată dezarticulate. Diana Văcaru și Radu Olăreanu construiesc cu mijloace curajoase și proaspete măști descompuse de locatari decrepiți, femei disperate-alcoolizate, poeți ratați sinucigași, magicieni vampirici, bișnițari țigănarzi, câini vagabonzi și alte figuri figurative. Ion Vântu, fizionomie mobilă și expresivă, îi secondează în graiul său transmoldav, iar Monica Ristea și Aurel Ștefănescu aduc "spiritele bune"

Diana Văcaru

în spectacol, privindu-și părintește colegii mai tineri ce-și "dau în petec" cu grație. Oricum, **Primul fulg al iernii** aduce, în Teatrul Național din Târgu-Mureș, un aer primăvărat.

S.V. Popa

PRIMA POVESTE A IERNII după *Storia di un fiocco di neve* de Daniela Bassotti. Adaptarea scenică: Mona Chirilă • **TEATRUL NAȚIONAL și TEATRUL PENTRU COPII ȘI TINERET "ARIEL"** din TÂRGU-MUREȘ • Data reprezentației: 21 februarie 1998 • Regia: Tudor Chirilă • Scenografia: Theodor Cristian Rusu • Muzica: Marius Marchiș • Interpretează: Ada Milea, Cristina Holtzli, Aurel Ștefănescu, Radu Olăreanu, Ion Vântu, Diana Văcaru, Valentin Lozincă-Mandric, Andi Brânduș, Comel Iordache, Georgeta Potcoavă, Mariana Iordache, Iuliu Pop Andrieș și Monica Ristea.

Atletism și metafizică

Pățania lui Arlecchino

Întreaga parte întâi a spectacolului amenință să treacă într-o agregare splendidă, de dramă pură, în care raporturile de mișcare dintre persoane, obiecte, lumini și zgomote vor elogia doar *ritmuri* și nu situații, "pățanii" sau teze. Se pare că nu mulți au, asemeni Monei Chirilă, abilitatea de a restitui comediei dell'arte dimensiunea de suprarealitate, de fabulație imaginativă și de poezie. În spectacolul de la Târgu-Mureș, efectul comic, gagul *commediei* se împarte, adesea, cu poezia transgresivii corpurilor într-o realitate fantasmatică, înlăuntrul visului sau înlăuntrul iluziei, ori desenând emoția prin chiar expresia acrobatică a interpretelor. Într-adevăr, performanțele acestora sunt exaltante: Dan Rădulescu (ale cărui virtuți scenice m-am încumetat să le arăt încă din vremurile lui preprofesioniste), Sorin Leoveanu, Luminița Văleanu și Comel Nemeș; nu mai puțin Liviu Pancu în rolul lui Arlecchino, athletic și agil, însă, din păcate, incert afirmat în contextul "dramaturgic" organizat de Mona

Chirilă.

De altfel acesta este și defectul *commediei* de pe scena din Târgu-Mureș: "dramaturgia". Ea seacă resursele de libertate și de dramatism pe care mizanscena le anunța prin chiar premisele ei imaginative. Mona Chirilă transferă misterul și fabulosul conținute de jocurile improvizației într-o complicată, sofisticoidă aglomerare de semne. Dacă festinurile camavalești în care se consumă simpatice tribulații amoroase ni se oferă ca o anticameră a morții, cădem de-a dreptul în arbitrar.

Un arbitrar al locului comun. Celebrarea morții prin naștere a devenit chiar ponciful suprem. Dar energiile camavalului? Sunt degradabile și ele, ține cu orice preț să ne avertizeze Mona Chirilă.

O platitudine prețioasă, leșioasă, / oțioasă, / din când în când frumoasă, / întră majestuoasă / în

scenă mimând fiorul tragic. Carnavalul – o imagine trucată a morții? De ce? Numai pentru că, de la început, apare moartea în scenă? Simpla invocare a ei ne proiectează instantaneu în metafizică?

De exemplu: apare moartea în scenă – hop și fiorul. Apoi, Arlecchino primește masca morții – deja e grav. Și, ce să vezi? La sfârșit el chiar moare, închizând camavalul: doar fuseserăm avertizați. Constatăm cu satisfacție că semnele în spectacol se cheamă între ele. Conchidem, așadar, cât se poate de analitic: iată un spectacol "despre moarte".

S.V.P.

PĂȚANIA LUI ARLECCHINO sau **DESPRE ROADELE GIUMBUSLUCURILOR**, spectacol de *commedia dell'arte* • **TEATRUL NAȚIONAL** din TÂRGU-MUREȘ • Data reprezentației: 20 februarie 1998 • Regia: Mona Chirilă • Scenografia: Carmencita Brojboiu • Muzica: Cristian Misievici • Distribuția: Liviu Pancu (Arlecchino), Luminița Văleanu (Mezzetino), Dan Rădulescu (Volpone), Sorin Leoveanu (Pantalone, Capitano), Comel Nemeș (Squarcialeone), Suzana Macovei (Dottore), Attila Béres Günther (Isabella), Mihaela Stoica (Colombina), Tina Moga Oltean (Necunoscutul).